

2014/1.

**TÁJÉKOZTATÓ
A TÁRSADALOMBIZTOSÍTÁSI KIFIZETŐHELYEK RÉSZÉRE**

A 2014. január 1-jétől hatályos változásokról

A gyermekvállalás ösztönzése és a kisgyermekes szülők számára a munkaerőpiacra való visszatérés feltételeinek javítása érdekében az egyes törvényeknek a gyermekgondozási ellátások átalakításával, valamint a szociális hozzájárulási adó megfizetése alól kedvezmény bővítésével összefüggő módosításáról szóló 2013. évi CCXXIV. törvény és az egyes egészségügyi és egészségbiztosítási tárgyú kormányrendeletek módosításáról szóló 520/2013. (XII.30). Korm. rendelet 2014. január 1-jétől hatályos rendelkezései több helyen kiegészítették, illetve módosították a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény (továbbiakban: Ebtv.) és a törvény végrehajtására kiadott 217/1997. (XII.1.) Korm. rendelet (továbbiakban: Vhr.) gyermekgondozási díjjal és egyéb egészségbiztosítási pénzbeli ellátással kapcsolatos szabályait.

Az egységes jogértelmezés érdekében az alábbiakban ismertetjük a változásokat:

1. Egyidejűleg folyósított pénzbeli és családtámogatási ellátások

1.1. Nincs változás abban a tekintetben, hogy az egészségbiztosítási pénzbeli ellátásra való jogosultságot jogviszonyonként külön-külön kell elbírálni.

Az Ebtv. 39. § (1) bekezdésében foglaltak alapján, ha a biztosított **ugyanazon biztosítási jogviszony alapján** egyidejűleg táppénzre vagy baleseti táppénzre, terhességi-gyermekágyi segélyre, illetve gyermekgondozási díjra is jogosult, választása szerint – az Ebtv.-ben foglalt kivételekkel - **csak az egyik ellátást veheti igénybe.**

Ha például a biztosított betegsége miatt táppénzben részesül és a táppénzre jogosultság ideje alatt szül és terhességi-gyermekágyi segélyre jogosult, akkor választhat a két ellátás között. A két ellátás egyidejűleg nem jár.

1.2. Az Ebtv. 39. § (2) bekezdése alapján az, aki **ugyanazon gyermek jogán egyidejűleg** gyermekgondozási segélyre, gyermeknevelési támogatásra és gyermekápolási táppénzre, terhességi-gyermekágyi segélyre, illetve gyermekgondozási díjra is jogosult, **választása szerint csak az egyik ellátást veheti igénybe.** Ez alól kivétel, ha a biztosított a gyermekgondozási támogatás, illetve

gyermekgondozási díj igénybevétele mellett munkát vállal és keresőképtelenségére tekintettel táppénzre vagy baleseti táppénzre jogosult.

Ha például a biztosított a gyermek jogán gyermekgondozási díjban részesül, akkor a gyermekgondozási díj folyósítása alatt táppénzre nem jogosult. Abban az esetben azonban, ha a gyermekgondozási díj folyósítása mellett – a gyermek 1 éves kora betöltését követően – munkát vállal, akkor az általános szabályok szerint jogosult lehet táppénzre, gyermekápolási táppénzre.

Gyermekeként egy ellátásra jogosult a szülő (pl.: gyēs vagy gyed, mert a két ellátás egyidejűleg nem jár).

1.3. Ha a szülők a **közös háztartásukban élő gyermekük** után egyidejűleg jogosultak táppénzre, terhességi-gyermekágyi segélyre, gyermekgondozási díjra, valamint gyermekgondozási támogatásra, választásuk szerint – a gyermekápolási táppénzt kivéve – **az ellátást csak az egyik szülő veheti igénybe.** (Ebtv. 39. § (3) bek.)

Például, ha az anya 2014.05.01-jén született gyermeke jogán terhességi-gyermekágyi segélyben, majd gyermekgondozási díjban részesül, akkor az apa ugyanazon gyermek jogán ezzel egy időben nem kaphat gyermekgondozási díjat.

1.4. A szülő a **különböző korú gyermekei jogán** a gyermekgondozási támogatást és a táppénzt, terhességi-gyermekágyi segélyt, illetve gyermekgondozási díjat **egyidejűleg is igénybe veheti.** Különböző korú gyermekek alatt a nem azonos várandósságból született gyermekeket kell érteni. (Ebtv. 39. § (4) bek.)

A 2013. december 31-ig hatályos jogszabályok alapján a gyermekgondozási díj, gyermekgondozási segély, gyermeknevelési támogatás folyósításának ideje alatt születendő újabb gyermek után akkor lehetett igénybe venni a terhességi-gyermekágyi segélyt, illetve a gyermekgondozási díjat, ha a szülő lemondott az idősebb gyermek után folyósított ellátásról (választani kellett az ellátások között). Ugyanakkor, ha **2013. december 31-ét követően** újabb gyermek születik a családba, akkor az idősebb testvér után járó ellátás továbbra is megilleti a szülőt, nem kell lemondani az ellátásról. Több gyermek esetében, akkor folyósíthatóak gyermekeként külön – külön az ellátások, ha az ellátások különböző korú gyermekek után kerülnek megállapításra.

A jogszabályi rendelkezést a 2014. január 1-jét megelőzően született gyermekek esetében akkor lehet alkalmazni, ha 2013. december 31-ét követően a családban újabb gyermek születik.

Például, ha a biztosított anyának a 2012.02.01-jén született első gyermeke jogán járó gyermekgondozási segély folyósítása alatt 2014. 10.01-jén megszületik a második gyermeke, akkor az első gyermek jogán a továbbiakban is gyermekgondozási segélyben részesül és e mellett a második gyermek jogán terhességi-gyermekágyi segélyt, majd ennek lejártát követően gyermekgondozási díjat kaphat.

1.5. Ha a szülő **különböző korú** gyermekeire tekintettel az egyik gyermeke után jogosult terhességi-gyermekágyi segélyre vagy gyermekgondozási díjra, akkor a másik gyermeke jogán járó terhességi-gyermekágyi segélyt vagy gyermekgondozási díjat egyidejűleg is igénybe veheti. (Ebtv. 39. § (5) bek.)

Például, ha a biztosított anyának az első gyermeke 2013. 01.10-én született. E gyermek után gyermekgondozási díjban részesül, amikor 2014.09.01-én megszületik a második gyermeke és az anya terhességi-gyermekágyi segélyre jogosult, az anya részére az első gyermek után gyermekgondozási díj és ezzel egy időben a második gyermeke után terhességi-gyermekágyi segély jár.

1.6. Ha a szülők a közös háztartásban élő **gyermekeik** jogán egyidejűleg gyermekgondozási támogatásra, illetve az (1) bekezdés szerinti ellátásokra is jogosultak, választásuk szerint - kivéve a (7) bekezdésben foglaltakat - a gyermekek után járó ellátásokat **csak az egyik szülő veheti igénybe.** (Ebtv. 39. § (6) bek.)

Ha például az anya és az apa közös háztartásában két gyermek van. Az apa a 2011.11.20-án született első gyermekével gyermekgondozási segélyben részesül. Az anya a 2014.05.01-jén született második gyermekére tekintettel terhességi-gyermekágyi segélyt szeretne igénybe venni. Az anya akkor részesülhet terhességi-gyermekágyi segélyben, ha az apa az első gyermek jogán folyósított gyermekgondozási segélyt „átadja” az anyának, azaz az anya részére történik a gyermekgondozási segély folyósítása is.

1.7. Az Ebtv. 39. § (7) bekezdése alapján a **közös háztartásban élő gyermek jogán** - választásuk szerint - a **szülők valamelyike** gyermekápolási táppénzre szerezhet jogosultságot.

Eddig, ha a gyermek jogán az anya ellátásban részesült (pl.: gyermekgondozási segélyben) és emellett dolgozott, akkor a gyermek apja nem vehette igénybe a gyermekápolási táppénzt. 2014. január 1-jétől azonban az apa jogosult lehet a gyermekápolási táppénzre akkor is, ha a gyermek jogán az anya ellátásban részesül, függetlenül attól, hogy az anya az ellátás folyósítása mellett dolgozik vagy sem.

A gyermekápolási táppénzzel kapcsolatos új szabályt a 2013. december 31-ét követően kezdődő gyermekápolási táppénzre való jogosultság esetében kell alkalmazni.

Például:

- *A szülők közös háztartásában egy gyermek van. A biztosított anya a 2014.02.01-jén született gyermeke után gyermekgondozási díjban részesül. A gyermek egy éves kora beöltését követően 2015.02.02-től az anya ismét munkába áll. A biztosított apa 2015.03.01-től a gyermek betegsége miatt keresőképtelen és gyermekápolási táppénz igényel. Az apa jogosult lehet gyermekápolási táppénzre.*
- *Az anya a 2013. 02.01-jén született gyermeke jogán gyermekgondozási díjban részesül, otthon gondozza gyermekét, nem dolgozik az ellátás folyósítása mellett. Az apa egyéni vállalkozóként biztosított 2010.01.02-től. A gyermek betegsége miatt az*

apa 2014.03.01-től 2014.03.20-ig keresőképtelen és gyermekápolási táppénz kérelmet nyújt be. Az apa a gyermekápolási táppénzre jogosult.

2. A gyermekgondozási díj melletti munkavégzés

2.1. 2013. december 31-ig hatályos jogszabályok kizárták a keresőtevékenységet a gyermekgondozási díj folyósítása alatt. Szüneteltetni kellett a gyermekgondozási díj folyósítását, ha az ellátásra jogosult bármilyen jogviszonyban díjazás ellenében munkát végzett, vagy hatósági engedélyhez kötött keresőtevékenységet folytatott, kivétel volt ez alól a szerzői jog védelme alatt álló alkotásért járó díjazás.

Az Ebtv. 42/C. § a) pontja alapján, 2014. január 1-jétől a gyermek 1 éves kora után, a gyermekgondozási díj folyósítása mellett korlátlanul lehet munkát végezni.

Nem jár azonban a gyermekgondozási díj, ha a gyermek 1 éves kora előtt a jogosult bármilyen jogviszonyban díjazás ellenében munkát végez, vagy hatósági engedélyhez kötött keresőtevékenységet folytat. Kivételt képez a szerzői jog védelme alatt álló alkotásért járó tiszteletdíj, valamint a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyban végzett tevékenység díjazása.

A keresőtevékenység folytatása miatt 2013. évben szüneteltetett gyermekgondozási díj továbbfolyósítását kérheti a szülő. *A kérelmet az OEP honlapján elérhető „KÉRELEM gyermekgondozási díj továbbfolyósítására” elnevezésű nyomtatvány kiállításával is be lehet benyújtani.*

A gyermekgondozási díj továbbfolyósítása iránti igényt ahhoz a folyósító szervhez kell benyújtani, ahol – a folyósítás szüneteltetését megelőzően - legutoljára folyósították a kérelmezőnek a gyermekgondozási díjat, azaz vagy a Fővárosi/Megyei Kormányhivatal Egészségbiztosítási Pénztári Szakigazgatási Szervéhez vagy a foglalkoztatója által működtetett társadalombiztosítási kifizetőhelyhez.

Ha az igénylő időközben munkáltatót váltott és a jelenlegi foglalkoztatója társadalombiztosítási kifizetőhelyet működtet, akkor a gyermekgondozási díj továbbfolyósítására irányuló kérelmet a jelenlegi foglalkoztató társadalombiztosítási kifizetőhelyéhez kell benyújtani. Az igény bejelentése személyesen vagy postai úton történhet.

Ha az igénylő időközben munkáltatót váltott és a jelenlegi foglalkoztatója társadalombiztosítási kifizetőhelyet nem működtet, akkor a gyermekgondozási díj továbbfolyósítására irányuló kérelmet az igénylő jelenlegi foglalkoztatója székhelye szerinti Fővárosi/Megyei Kormányhivatal Egészségbiztosítási Pénztári Szakigazgatási Szervéhez kell benyújtani.

Ha az igénylő a gyermekgondozási díj folyósítása alatt nem a jelenleg fennálló munkáltatójához megy vissza dolgozni, hanem egy másik munkáltatónál végez munkát, a gyermekgondozási díj folyósítása alatt végzett keresőtevékenység ebben az

esetben sem érinti a gyermekgondozási díj folyósítását, azt az illetékes folyósító szerv változatlanul folyósítja a jogosult részére.

Abban az esetben, ha az egyidejűleg többes jogviszonyban álló és a jogviszonyonként külön-külön gyermekgondozási díjra jogosult biztosított, a gyermekgondozási díj folyósítását azért szüneteltette mindkét biztosítási jogviszonyában, mert 2013. évben, keresőtevékenységet végzett és 2014. január 1-től kéri a gyermekgondozási díj továbbfolyósítását, a továbbfolyósítás iránti kérelmet ahhoz a folyósító szervhez kell benyújtani, ahonnan a szünetelést megelőzően a gyermekgondozási díjat folyósították részére.

2.1.1. 2014. január 1-jétől a **nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyban álló** és e mellett gyermekgondozási díjban részesülő biztosított terhességi-gyermekágyi segélyének és gyermekgondozási díjának folyósítását nem korlátozza (a jogosultnak jár az ellátás a gyermek 1 éves kora előtt is), ha a szülő a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyban végzett tevékenységéért díjazásban részesül.

2.1.2. **Nem jár azonban a gyermekgondozási díj, ha:**

- a) a jogosult a **gyermek 1 éves kora előtt** bármilyen jogviszonyban díjazás – ide nem értve a szerzői jog védelme alatt álló alkotásért járó díjazást és a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyban végzett tevékenység díjazását – ellenében munkát végez vagy hatósági engedélyhez kötött keresőtevékenységét személyesen folytatja,
- b) a **jogosult a gyermek 1 éves kora előtt** - munkavégzés nélkül - megkapja a teljes keresetét, ha a keresetét részben kapja meg, csak az elmaradt kereset után jár gyermekgondozási díj,
- c) a jogosult egyéb rendszeres pénzellátásban - ide nem értve a táppénzt, a baleseti táppénzt, a terhességi-gyermekágyi segélyt, a gyermekgondozási díjat, a gyermekgondozási támogatást, az álláskeresési járadékot és segélyt, a vállalkozói és a munkanélküli járadékot, valamint az álláskeresést ösztönző juttatást – részesül,
- d) a gyermeket ideiglenes hatállyal elhelyezték, nevelésbe vették, továbbá ha harminc napot meghaladóan bentlakásos szociális intézményben helyezték el,
- e) a gyermeket napközbeni ellátást biztosító intézményben (bölcsőde, családi napközi, házi gyermekfelügyelet) helyezték el, **kivéve, ha a gyermek 1 éves kora után a jogosult keresőtevékenységet folytat**, továbbá ide nem értve a rehabilitációs, rehabilitációs foglalkozást nyújtó intézményi elhelyezést,
- f) a jogosult előzetes letartóztatásban van vagy szabadságvesztés, elzárás büntetését tölti, illetve, ha
- g) a **gyermekgondozási díj első igénybevétele a gyermek egy éves kora után kezdődik, az első igénybevétel első napjától számított 60 napig, ha a jogosult bármilyen jogviszonyban díjazás - ide nem értve a szerzői jog védelme alatt álló alkotásért járó díjazást és a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyban végzett tevékenység díjazását - ellenében munkát végez vagy hatósági engedélyhez kötött keresőtevékenységet személyesen folytat, kivéve, ha az**

igénylő a gyermekre tekintettel terhességi-gyermekágyi segélyt vett igénybe, vagy a gyermekgondozási díjban részesülő meghal.

A g) pontban fentiekben említett (60 napos) folyósítási korlát, tehát **abban az esetben nem alkalmazható**, ha:

- ha a gyermekgondozási díj első igénybevétele a gyermek egy éves kora előtt kezdődik,
- ha az igénylő e gyermekre tekintettel terhességi-gyermekágyi segélyben részesült,
- ha az igénylő nem dolgozik a gyermekgondozási díj folyósítása mellett,
- ha a gyermekgondozási díjban részesülő szülő meghal.

Például: A gyermekgondozási díjat az 1 éves gyermek után az anya helyett az apa szeretné igénybe venni. Amennyiben az igénybejelentéskor az apa bármilyen jogviszonyban díjazás - ide nem értve a szerzői jog védelme alatt álló alkotásért járó díjazást és a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyban végzett tevékenység díjazását - ellenében munkát végez vagy hatósági engedélyhez kötött keresőtevékenységét személyesen folytatja, akkor az apának csak a kérelemben megjelölt időponttól (amiktól igényli a gyermekgondozási díjat) számított a 61. naptól jár a gyermekgondozási díj.

3. A gyermekgondozási díjra jogosultság időtartama ikergyermekek esetében

Az Ebtv. 42/B. § (1a) bekezdése alapján ikergyermekek esetén 2014. január 1-től a gyermekgondozási díj a terhességi-gyermekágyi segély, illetőleg az annak megfelelő időtartam lejártát követő naptól a gyermekgondozási díjra való jogosultságot követő **további 1 évig jár.**

Például: A 2012. 01.01-től biztosított kismama 2014.05.10-én ikreket szül. A szülést megelőző biztosítási jogviszonyára figyelemmel, 2017.05.10-ig, a gyermeke két éves korától számított további 1 évig jogosult gyermekgondozási díjra.

4. Hallgatói jogviszony alapján járó gyermekgondozási díj (továbbiakban: diplomás gyed)

Az Ebtv.42/E. §-a alapján 2014. január 1-jétől kiegészül a gyermekgondozási díjra jogosultak köre, a diplomás gyedre jogosultakkal. Ilyen ellátást elsősorban azok a szülő nők kaphatnak, akik - többek között - felsőfokú tanulmányaik alatt vagy a tanulmányok megszűnését követő 1 éven belül gyermekük születik.

A diplomás gyed-re akkor jogosult a szülő, ha az **alábbi 1)-6) pontokban felsorolt együttes feltételeknek megfelel:**

1.) az Ebtv. 42/A. § alapján gyermekgondozási díjra nem jogosult, *(például, mert nem biztosított, vagy biztosított, de a biztosítási jogviszonya alapján nem jogosult a gyermekgondozási díjra, mert a szülést megelőző 2 éven belül nem rendelkezik legalább 365 napi előzetes biztosítási idővel.*

2.) a gyermeke születését megelőző két éven belül államilag elismert felsőoktatási intézményben magyar nyelvű nappali képzésben legalább két félév aktív hallgatói jogviszonnyal rendelkezik, azzal, hogy egy félévre csak egy aktív hallgatói jogviszony vehető figyelembe. Két aktív félév megállapításához a gyermek születését megelőző két éven belüli aktív félévekben összesen **300 naptári napi aktív** hallgatói jogviszonnyal kell rendelkezni.

Aktív félév a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény (továbbiakban: Nftv.) hatálya alá tartozó felsőoktatási intézménnyel létesített hallgatói jogviszony alapján olyan félév, amelyben a hallgatói jogviszony az Nftv. 45. §-a szerint nem szünetel.

- 3.) A gyermeke a hallgatói jogviszony fennállása alatt vagy a hallgatói jogviszony szünetelését, illetve megszűnését követő 1 éven belül születik,
- 4.) a gyermeket saját háztartásában neveli,
- 5.) magyar állampolgár vagy másik EGT tagállam állampolgára, és
- 6.) a szülés időpontjában rendelkezik magyarországi bejelentett lakóhellyel.

A diplomás gyed a gyermek születésének napjától a gyermek 1 éves koráig jár.

A diplomás gyedre a fentiekben leírt hat pont szerinti együttes jogosultsági feltételeknek megfelelő **vér szerinti apa** akkor jogosult, ha a szülő nő meghal, vagy a 2.)-6). pontokban foglalt feltételek **valamelyikének nem felel meg** és gyermekgondozási díjra sem jogosult. Apa esetében is fenn kell állni az 1)-6) pontokban felsorolt együttes feltételeknek ahhoz, hogy diplomás gyedre jogosult lehessen. Apának a diplomás gyedre való jogosultság feltételeinek **azon a napon** kell megfelelnie, amikortól kéri az ellátás folyósítását.

A vér szerinti apa részére is legfeljebb a gyermek 1 éves koráig jár a diplomás gyed, azzal, hogy ha az anya már igénybe vett az 1 éves időtartam alatt diplomás gyedet, akkor az apának a gyermek születésének napjától számított, a gyermek 1 éves koráig járó jogosultsági időből még igénybe nem vett időszakra állapítható meg az ellátás.

Például: Az egyetemi hallgató anyja 2014.02.10-én szül és a szülés napjától diplomás gyed-re jogosult. A gyermek 2014.06.30-án kikerül az anya háztartásából és 2014.07.01-től a gyermek az egyetemi hallgató vérszerinti apja háztartásába kerül. Az apának – amennyiben az 1.)-6) pontokban felsorolt jogosultsági feltételeknek együttesen megfelel - a diplomás gyed 2014.07.01-től a gyermek 1 éves koráig folyósítható.

4.1. Hallgatói jogviszony alapján járó gyermekgondozási díj összege

Főszabály, hogy a diplomás gyed naptári napi összege attól függ, hogy a hallgató milyen képzésben részesül.

4.1.1. A diplomás gyed havi összege (Ebtv. 42/A. § (5) bek):

- a) a felsőfokú alapképzésben, felsőfokú szakképzésben vagy felsőoktatási szakképzésben, valamint a szakirányú továbbképzésben részt vevő hallgató esetén a jogosultság kezdő napján érvényes kötelező legkisebb munkabér (2014.01.01-től havi 101.500.-Ft) 70 százaléka,
- b) a mesterképzésben, egységes, osztatlan képzésben vagy doktori képzésben részt vevő hallgató esetén a jogosultság kezdő napján érvényes garantált bérminimum (2014.01.01-től 118.000.-Ft) 70 százaléka.

Az Ebtv. 42/E. § (5) bekezdésének alkalmazása során azt a képzést kell figyelembe venni, amelyben az igénybevevő a gyermekgondozási díjra való jogosultság kezdő napján részt vesz. A hallgatói jogviszony szünetelését, illetve megszűnését követően igényelt gyermekgondozási díj esetén azt a képzést kell figyelembe venni, amelyben az igénybevevő a gyermekgondozási díjra való jogosultság kezdő napját közvetlenül megelőzően részt vett.

4.1.2. Ha a diplomás gyedre jogosult személy a szülés napján biztosított és rendelkezik legalább 180 naptári napi jövedelemmel, akkor az ellátás összegét az Ebtv. 48. § (3) bekezdése alapján kell kiszámítani azzal, hogy az ellátás összege **nem lehet kevesebb** az Ebtv. 42/A. § (5) bekezdés a), illetve b) pontjában meghatározott összegnél, valamint nem lehet magasabb havonta a gyed maximumnál (minimálbér kétszeresének 70 százaléknál).

Például: A 2012.09.01-től felsőfokú alapképzésben résztvevő főiskolai hallgató kismama 2014.01.01-től munkaviszonyban áll. 2014.06.30-án szül. Biztosítási jogviszonyában nem rendelkezik a gyermekgondozási díjra jogosultság feltételeivel, de a hallgatói jogviszonya alapján a szülés napjától diplomás gyedre jogosult. A diplomás gyed összegét a biztosítási jogviszonyában elért a diplomás gyedre való jogosultság első napját közvetlenül megelőző 180 naptári napi pénzbeli egészségbiztosítási járulékalapot képező jövedelme alapján kell megállapítani azzal, hogy az ellátás összege nem lehet kevesebb havi 71.050.-Ft-nál (101.500.-Ft 70 %-a) és nem lehet magasabb havonta 142.100.-Ft-nál.

4.1.3. Ha a diplomás gyedre jogosult biztosított nem rendelkezik legalább 180 naptári napi pénzbeli egészségbiztosítási járulékalapot képező jövedelemmel, akkor az ellátás összegét a 101.500.-Ft minimálbér, illetve 118.000.-Ft garantált bérminimum szerint kell megállapítani, attól függően, hogy a hallgató milyen képzésben részesül/t.

4.1.4. Ha a diplomás gyedre jogosult személy a hallgatói jogviszony megszűnését követő 1 éven belül válik jogosulttá az ellátásra és az ellátás összege nem állapítható meg a biztosítási jogviszonyában 180 naptári napi jövedelem hiányában, akkor a diplomás gyed összegét a minimálbér, illetve garantált bérminimum szerint kell megállapítani, attól függően, hogy a hallgató legutoljára milyen képzésben részesült.

4.1.5. Abban esetben, ha a szülő nő a diplomás gyedre azért nem jogosult, mert a biztosítási jogviszonyában gyermekgondozási díjra jogosult és egyébként **megfelel az Ebtv. 42/E. § (1) bekezdés b) pontjában előírt feltételeknek - a gyermeke születését megelőző két éven belül államilag elismert felsőoktatási intézményben magyar nyelvű**

nappali képzésben legalább két félév aktív hallgatói jogviszonnyal rendelkezik - **akkor a gyermekgondozási díj naptári napi összegét** az általános szabályok (Ebtv. 48. § (2)-(5), (6a) és (6b) bek.) szerint kell megállapítani, de az ellátás összege **nem lehet kevesebb** a diplomás gyed, azaz az Ebtv. 42/E. § (5) bekezdésében meghatározott minimálbér, illetve garantált bérminimum összegénél.

Például: A 2011.09.01-től felsőfokú alapképzésben részesülő nappali tagozaton tanulmányokat végző angol állampolgár hallgató 2013.02.01-től napi 2 órás munkaidővel járó munkaviszonyt létesített Magyarországon, havi 40.000.-Ft munkabérért. 2014. 04.01-jén szül. A hallgatói jogviszonyában a gyermeke születését megelőző két éven belül államilag elismert felsőoktatási intézményben magyar nyelvű nappali képzésben két félév aktív hallgatói jogviszonnyal rendelkezik. Az Ebtv. 42/A. § (1) bekezdése a) pontja alapján gyermekgondozási díjra jogosult, mivel a szülés napját megelőző két éven belül rendelkezik 365 nap biztosítási jogviszonnyal. Diplomás gyedre azért nem jogosult, mert a szülés időpontjában nem rendelkezett magyarországi bejelentett lakóhellyel. A biztosított részére megállapított gyermekgondozási díj összegét az Ebtv. 48. § (2) bekezdésében előírtak szerint a 2013.02.01-től 2013.12.31-ig terjedő időszakban elért pénzbeli egészségbiztosítási járulékalapot képező jövedelme alapulvételével kell megállapítani, de mivel megfelel az Ebtv. 42/E. § (1) bekezdés b) pontjában előírt feltételeknek, ezért az ellátás összege nem lehet kevesebb a diplomás gyed, azaz az Ebtv. 42/E. § (5) bekezdésében meghatározott minimálbér 70%-ánál, ezért a jogosult részére havi 71.050.-Ft gyermekgondozási díjat kell folyósítani.

4.1.6. Ha a diplomás gyed összege a legkisebb munkabér, illetve garantált bérminimum alapján került megállapításra, akkor annak összegét minden év január 15-éig hivatalból felül kell vizsgálni és a tárgyévre érvényes kötelező legkisebb munkabér, illetve garantált bérminimum figyelembevételével január 1-jei időponttól újra meg kell állapítani.

4.2. A diplomás gyedre az Ebtv. 42/B-42/D. § rendelkezései közül azokat kell alkalmazni, amelyektől eltérő rendelkezést az Ebtv. 42/E. § (1)-(9) bekezdés nem tartalmaz.

Ha például a diplomás gyedben részesülő szülő nő a gyermekgondozási díj folyósítása alatt bármilyen jogviszonyban díjazás - ide nem értve a szerzői jog védelme alatt álló alkotásért járó díjazást és a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyban végzett tevékenység díjazását - ellenében munkát végez vagy hatósági engedélyhez kötött keresőtevékenységét személyesen folytatja, akkor nem jár részére az ellátás.

5. A diplomás gyed igénylése

Ha a kismama a szülés napján biztosított, akkor a diplomás gyed iránti kérelmét a foglalkoztatójához kell benyújtania.

A **vér szerinti apa**, valamint a szülés napján **nem biztosított szülő nő** a diplomás gyed megállapítása iránti kérelmet a lakóhelye szerint illetékes Fővárosi/Megyei Kormányhivatal Egészségbiztosítási Pénztári Szakigazgatási Szervhez nyújthatja be.

Diplomás gyedet a vér szerinti apa részére kizárólag a Fővárosi/Megyei Kormányhivatal Egészségbiztosítási Pénztári Szakigazgatási Szerv folyósítja.

Az igénylő a diplomás gyed megállapítása iránti kérelmet kizárólag az OEP által rendszeresített és az OEP honlapján közzétett nyomtatványon nyújthatja be. A nyomtatvány az OEP honlapján elérhető.

Ha az igénylő diplomás gyedet kér, úgy a nyomtatványhoz csatolni kell a hallgatói jogviszonyról szóló, felsőoktatási intézmény által kiadott igazolást, ha az igénylő az EGT tagállam állampolgára, akkor a magyarországi lakcíméről kiadott hatóság igazolvány másolatát, valamint a gyermek születési anyakönyvi kivonatának másolatát.

A diplomás gyed igénylése esetén, a Vhr. 38. § (1)-(4) és (6)-(11) bekezdésében előírtakat akkor kell alkalmazni, ha a kérelmező a szülés napján biztosított.

Például, ha a szülő nő biztosított és olyan foglalkoztatónál áll biztosítási jogviszonyban ahol nem működik társadalombiztosítási kifizetőhely, akkor a diplomás gyed megállapítása iránti kérelméhez a foglalkoztatónak „Foglalkoztató igazolás” nyomtatványt kell kiállítania és a kérelmet, az általános szabályok szerint, a biztosított által csatolt igazolásokkal együtt (gyermek születési anyakönyvi kivonatának másolata) 5 napon belül továbbítania kell a foglalkoztató székhelye szerinti egészségbiztosítási szakigazgatási szervhez.

6. Terhességi-gyermekágyi segélyt és gyermekgondozási díjat érintő további módosítások

6.1. Az Ebtv. 40. § (2) bekezdése 2014. január 1-jétől hatályos rendelkezése alapján a terhességi-gyermekágyi segélyre jogosultsághoz szükséges előzetes 365 napi biztosítási időbe a diplomás gyed folyósításának ideje nem számítható be előzetes biztosítási időként. Nincs változás abban, hogy továbbra is be kell számítani a biztosítás megszűnését követő baleseti táppénz, terhességi-gyermekágyi segély, gyermekgondozási díj folyósításának az idejét.

6.2. A gyermekgondozási díj maximum összege – a minimálbér emelkedésével - 2014. január 1-jétől havi (bruttó) 142.100.-Ft.

Az Ebtv. 42/D. § (7) bekezdése 2014. január 1-jétől előírja, hogy ha a biztosított **több gyermek után jogosult egyidejűleg gyermekgondozási díjra**, akkor a gyermekgondozási díj maximális összegét **gyermekenként külön-külön kell megállapítani.**

Például:

A biztosított a 2013. 05. 01-jén született gyermeke jogán 2015. 05. 01-ig jogosult gyermekgondozási díjra. A gyermekgondozási díjat 2014. 01. 01-től havi 142.100.-Ft. összegben folyósítják részére. A 2014. 02. 01-jén született második gyermek jogán 2016. 02.01-ig jogosult gyermekgondozási díjra. A második gyermekre tekintettel 2014. 07.31-től folyósított gyermekgondozási díj összege 142.100.-Ft.

Nincs változás abban a tekintetben, hogy ha a szülő egyidejűleg fennálló több jogviszony alapján jogosult gyermekgondozási díjra, akkor **a gyermekekre tekintettel** megállapított és folyósított gyermekgondozási díjat jogviszonyonként külön-külön kell megállapítani, és **a jogviszonyonként megállapított** ellátás összegét **egybe kell számítani**. Az ellátás összege egybeszámítás esetén sem haladhatja meg a - 2014. évben 142.100.-Ft - maximum összeget.

6.3. Az Ebtv. 42/D. § (7) bekezdés előírja, hogy ha a biztosított több gyermek után jogosult egyidejűleg gyermekgondozási díjra, akkor a gyermekgondozási díj maximális összegét gyermekeként külön-külön kell megállapítani.

6.4. Nincs változás abban a tekintetben, hogy ha a szülőnek egy gyermek van és egyidejűleg fennálló több jogviszony alapján jogosult gyermekgondozási díjra, a jogviszonyonként megállapított díjak összegét egybe kell számítani, az ellátás összege egybeszámítás esetén sem haladhatja meg a - 2014. évben 142.100.-Ft - maximum összeget.

6.5. Az Ebtv. 48/A. § (1) bekezdésében említettek szerint a biztosításban töltött idő akkor folyamatos, ha abban 30 napnál hosszabb megszakítás nincs. A 30 napi megszakítás időtartamába nem számít be a diplomás gyed folyósításának ideje. Nincs változás a tekintetben azonban, hogy 30 napi megszakítás időtartamába nem számít be a táppénz, a baleseti táppénz, a terhességi-gyermekágyi segély, a gyermekgondozási díj és a gyermekgondozási segély folyósításának az ideje.

6.6. Az Ebtv. 80. § (4) bekezdés 2014. január 1-től hatályos rendelkezése előírja, hogy a társadalombiztosítási kifizetőhellyel rendelkező munkáltató a biztosítás megszűnését követően folyósított terhességi-gyermekágyi segélyről, a gyermekgondozási díjról és az általa folyósított diplomás gyedről az Art. 16. § (4) bekezdésében meghatározott adatok feltüntetésével a folyósított ellátás kezdő és befejező időpontját követő 8 napon belül elektronikus úton köteles bejelentést tenni az egészségbiztosítónak.

6.7. Az Ebtv. 82/F. § (1) bekezdése 2014. január 1-jétől előírja, hogy a 2015. január 1-jét megelőzően született gyermekekre tekintettel igényelt és megállapított terhességi-gyermekágyi segély vagy gyermekgondozási díj összege nem lehet alacsonyabb, mint ami a 2013. július 15-ét megelőzően hatályos szabályok alapján járna. Ez tehát azt jelenti, hogy munkáltató váltás esetén, a terhességi-gyermekágyi segély és a gyermekgondozási díj naptári napi összegének kiszámításánál a kétféle

számítási módot az eddigi 2014. május 11-előtti született gyermek helyett, a 2015. január 1-jét megelőzően született gyermekekre tekintettel kell alkalmazni.

7. Átmeneti szabályok

7.1. A diplomás gyeddel és a gyermekgondozási díj naptári napi összegének megállapításával kapcsolatos új szabályokat a 2013. december 31-ét követően született gyermekek után igényelt ellátásokra vonatkozó kérelmek esetében kell alkalmazni.

7.2. Az Ebtv. 42/C. §-ában említett gyermekgondozási díj folyósítása melletti munkavállalással, illetve a gyermekgondozási díj folyósításának korlátozásával kapcsolatos szabályokat a 2014. január 1-jét megelőzően megállapított gyermekgondozási díjakra is alkalmazni kell.

7.3. Az ellátások közötti választással, illetve az ellátások egyidejű folyósításával kapcsolatos Ebtv. 39. §-ban foglaltakat a 2013. december 31-ét követően született újabb gyermek születését megelőzően utolsóként született gyermek jogán megállapított gyermekgondozási díjra is alkalmazni kell.

7.4. Az Ebtv. 39. §-ban foglaltakat a 2013. december 31-ét követően született újabb gyermek születését megelőzően 2014. január 1-je előtt született gyermek jogán megállapított gyermekgondozási támogatásra is alkalmazni kell.

7.5. A 2014. január 1-je előtt született gyermekek esetében az Ebtv. 39. §-ának a 2013. december 31-én hatályos szövegét kell alkalmazni, kivéve, ha az adott gyermek jogán igénybe vehető ellátás tekintetében a CCXXIV. törvény § (3) vagy a (4) bekezdésben foglaltak szerint kell eljárni.

Például: A biztosított anyának az első gyermeke 2012.05.01-jén, a második gyermek 2013.03.10-én, a harmadik gyermek 2014.02.25-én született. Az anya a második gyermek után gyermekgondozási díjban részesül. A harmadik gyermek megszületésekor az anya részére a második gyermeke után a továbbiakban is folyósítják a gyermekgondozási díjat és ezzel együtt a harmadik gyermekével terhességi-gyermekágyi segélyben részesülhet. Az első gyermeke jogán azonban nem „kaphatja vissza” a gyermekgondozási díjat, e gyermeke tekintettel 2014.02.25-től gyermekgondozási segélyt igényelhet.

2014. február

**Országos Egészségbiztosítási Pénztár
Pénzbeli Ellátási és Ellenőrzési Főosztály**